

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 5. De secunda specie Irregularitatis quæ est fedectu corporis,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78332)

vt exemplis beatorum Nicolai, Seueri, & Ambrosii docetur eadem distin. 61. cap. Statuimus, Quod & in sequenti cap. confirmatur his D. Ambrosii verbis, Neophytus prohibetur ordinari ne extollatur in superbiā: sed si non est humilitas competens sacerdotio, vbi causa non adhaeret, vitium non imputatur. Vide Couarr. ad Clemen. Si furiosus, 1. par. §. 2. num. 7. & 8. In istiusmodi autem irregularitate vt & in praecedentibus prouenientibus ex animae defectibus, solus Papa dispensare potest, prout Nauar. sub finem citati num. 205. expressit. Nec enim sunt de numero earum, quarum dispensatio est a iure Episcopis concessa, de quibus dictum est in praeced. cap. 3. sect. 4.

CAP V T V.

De secunda specie Irregularitatis, qua est ex defectu corporis.

S V M M A R I V M.

- 44 Ratio generalis iudicandi de irregularitate ex defectu corporis.
 45 Talis defectus vel est membri, vel morbi corporis, de cuius sufficientia ad irregularitatem iudic. re est Episcopi.
 46 Obseruanda in genere de membri defectu inducente irregularitatem.
 47 De eo qui sua culpa patitur eiusmodi defectum.
 48 De eo qui in eum incidit post susceptum Ordinem.
 49 Defectus inducentes irregularitatem ex parte capillorum, aut oculorum.
 50 Ex parte aurium, auricularum, aut nasi.
 51 Ex parte labiorum, aut dentium, aut lingua, aut faciei.
 52 Ex parte dorsi, aut pectoris, aut genitalium.
 53 Ex parte manuum, quatenus defectus inducat irregularitatem.
 54 Quando claudicat inducat irregularitatem.
 55 Morbus inducens irregularitatem & speciatim de lepra.
 56 De psora & lue Venerea.
 57 De herbis podagra, chiroagra, & quibusdam febribus & doloribus capitis.
 58 De paralyse, horrore bibendi vinum, & languore stomachi.
 59 Duo circa istiusmodi irregularitates obseruatione digna.

44. **D**E hac per cap. penult. & vltimum, De corporibus vitiat, & per cap. 2. De Clerico aegrotante, statui potest generalis propositio quam habent D. Anton. 3. par. tit. 28. initio quinti capitis, atque alii quorum Couarr. meminit. ad Cl. ment. Si furiosus 1. par. initio cap. 5. quamque ex Panormit. ad praecitatum cap. 2. num. 2. refert. Nauar. in Enchir. cap. 27. num. 200. Eum corporis defectum inducere irregularitatem, cui coniuncta est inhabilitas ad officium Ordinis exercendum, vel deformitas notabilis, quae populo scandalum, aut horrorem inducat.

Aduerte autem ex eodem Panormit. in sequen. num. 4. defectum corporis irregularem facere tantummodo quoad officium illud Ordinis, ad quod exercendum reddit inceptum: sic enim defectus duorum digitorum cum medietate palmae impedit quidem Sacerdotem ne Missam celebrare possit, non item ne alia officia Sacerdotalia exercere, vt conf. Illones audire: per expressum textum in memorato cap. 2. Quod ex eodem, Nauarrus loco citato addens: ita restringendum putat, vt id verum sit, quando quis talem defectum non incurrit sponte, aut sua culpa. Item quoad iam ordinatos, & non quoad ordinandos. Cui fauet quod idem capitulum 2. quo Panormit. nititur, aperte loquitur de Sacerdote qui sine sua culpa, & postquam ad sacerdotium promotus fuerat, in defectum memoratum incurrerat. Fauet etiam ratio; quia in eo qui sponte aut culpa sua defectum patitur, cessat excusatio: neque Ordinis collatio fit ad vnum officium ipsius, & non ad alterum: adeo vt ille qui ob impedimentum exercendi aliquod officium Ordinis ab eius susceptione arceatur, simpliciter arceri censeatur.

45. Ceterum omnis eiusmodi corporis defectus, quo irregularitas inducitur, vel est defectus alicuius membri, id est,

partis humani corporis officium per se distinctum habentis, prout explicat Nauar. in sequenti num. 206. vel est aliquis corporalis morbus: de quo cum dubitatur si tunc talis qui Ordinis executionem impedit aut scandalum gignat, Episcopi est determinare: vt omnes qui hac de re tractant consentiunt ait Couarr. ad Clemen. Si furiosus, par. 1. initio, num. 5. & confirmatur ex cap. 2. de corpore vitiat, vbi Pontifex quod de macula in oculo obiciebatur cuidam tanquam de impedimento obtinendi Episcopatum, iudicium relinquit Archiepiscopo ferendum cum concilio suorum suffraganeorum.

Nota vero ex D. Anton. 3. par. tit. 28. cap. 5. in tali determinatione consilium Episcoporum ita necessarium esse, vt si ipsum non adhibeatur, illa nullius momenti sit: cum non fiat secundum summi Pontificis praescriptum. Quamquam si adhibito consilio Archiepiscopus se usquam ipsam consilium iudicet atque determinet, non quidem ex sola animi libidine, sed quia iustum sibi videtur (quandoquidem ad illius tantum instructionem consilium exigitur) existimat Panormitanus ad citatum cap. 2. De corpore vitiat, talem determinationem esse validam: ita ut determinatus irregularis debeat pro dispensatione recurrere ad Papam, qui solus eam dare potest super irregularitate ex defectu corporis; vt Nauarr. cap. 27. nu. 200. docet. Determinatus vero non irregularis possit sine dispensatione promoueri. Quod idem iudicandum videtur de determinatione Episcopi non admittentis vel non sequentis consilium eorum qui in tali difficultate vices suffraganeorum supplere possunt: nisi communis patriae consuetudo praescripta aut speciale priuilegium aliud fera.

De Irregularitate ex defectu membri vniuersae.

S E C T I O I.

46. **A**Tque de membri defectu inducente irregularitatem haec in genere obseruanda occurrunt. Primum est: Eum non tantum consistere in mutilatione qua quis priuatur membro, vt ille cui abscissa est manus, vel effusus oculus: sed etiam in debilitatione, qua quis habet quidem membrum integrum, sed inefficax & inutile: vt is qui manum habet aridam, vel oculum orbatum visu. Ratio in promptu est quoniam ex ea debilitatione perinde sequi potest inhabilitas ad exercendum officium Ordinis atque ex abscissione.

49. Secundum est: Defectum membri necessarij ad executionem Ordinis, vel qui habet coniunctam deformitatem notabilem, inducere irregularitatem: tam in eo qui sine sua culpa, quam in eo qui cum sua culpa eum contraxit, iuxta cap. 2. De Clerico aegrotante: atque adeo totum titulum de corpore vitiat. Et ratio est: quod talem defectum non prouenire ex propria culpa, non obstat quin vere sit impedimentum exercendi Ordinis.

Tertium est: Defectum membri, quod nec esse necessarij ad executionem Ordinis, nec annexam habet notabilem deformitatem, non reddere irregularem eum, cui sine propria culpa contingit: vt censeretur contingisse ei qui vacans relicta, casu sibi ipse, aut chiurgus propter valetudinem, aut alius absque propria sua culpa, tale membrum abscidisset. Istud constat ex cap. Qui partem, & aliquot sequentibus, distin. 55. Ex cuius capituli glossa prima adde, eandem esse rationem si quis praescinderet sibi digitum superfluum aut aliam partem superfluum, ac si praescinderet sibi ungues, aut dentes nimis longos: dummodo, vt monet Angelus verbo Corpore vitiat nu. 1. talis praescissio fieri possit sine deformitate corporis.

47. Quartum est: defectum membri, irregularem efficere eum cui cum peccato contingit, ex cap. Maritum, distin. 33. vbi statuitur non promouendus is, qui semetipsum abscidens, aliquod membrum indignatione, vel timore sine iusto sine iniusto superatus truncauerit. Quod intellige, ex Couarr. ad Clemen. Si furiosus 1. parte initio, num. 5. in fine, etiam si membrum sit occultum, nec suo defectu inducat notabilem deformitatem, nec etiam necessarium sit ad executionem Ordinis: vt pudenda de quibus est textus expressus distin. 55. cap. Si quis absciderit, & cap. Si qui. Etiam si item non a seipso sed ab alio mutilatus sit sua culpa: nempe quia

iudis,

ius sit, aut rogauit sibi membrum abscindere; aut quia rei illicitæ dans operam, illud casu perdidit: argumento cap. Prefbyterum, & cap. Continebatur. De homicidio. Ita habet Nauar. in Enchir. cap. 27. num. 198. ubi etiam vult idem esse sentiendum de eo, cui ab inimicis in pœnam alicuius sui delicti, membrum fuerit abscissum. Cuius contrarium in *verbo Corpore vitiatum*, indicat Angelus n. 1. cum absolute dicit mutilatum nõ sponte ab inimicis, irregularem non esse. Quod confirmari potest ex cap. Si quis 2. & 3. citatæ distinct. 55. ubi de ijs quos inuitos, domini aut barbari castrauerint, absolute statuitur non esse irregulares, si alias digni facris Ordinibus inueniantur.

Possumus autem distinctione vti, vt sententia Angeli locum habeat, quando delictum est occultum, Nauari vero, quando est manifestum: quia tunc saltem ratione infamie irregularem efficit. Quo modo idem Nauar. ibidem interpretatur illud, quod per antecitatum cap. Qui partem, is irregularis est, qui notorie per indignationem sibi abscedit membri partem, cuius defectus non adimit facultatem naturalem bene celebrandi: interpretatur inquam, vt talis irregularitatis causam constituat non membri defectum, sed notorietatem peccati quod commissum est abscedendo.

Quintum est: Eum qui mutilatus est post acceptum Ordinem, arceri quidem ab executione illius actus; in quo est opus vsu membri quo mutilatus est: reliquos tamen exequi posse, vt si Sacerdoti abscissa sit manus, Missam celebrare non potest quidem, sed potest confessiones excipere, concionarum, funeralia agere, ex Panorm. ad c. 2. De clerico agrotante, omnesq; fere pro regula id tenere, habetur ex Couar. in nu. quinto ante citato.

Sextum est: Quod dicitur de membri defectu, dicendum quoq; esse de excelsu. Nempè membrum superuacaneum, aut nimis grande, si reddat inhabile ad celebrandum, saltem sine notabili horrore, deformitate, aut scandalo, irregularitatem inducere, prout expressit Nauar. in Enchir. c. 27. num. 200. versus 6. & confirmatur ex regula initio huius capituli proposita, in qua nomen defectus sumitur pro vitio capitis: quod consistere potest tam in superabundantia partium eius, quam in earum penuria.

De irregularitate ex defectu membri specialiter.

SECTIO II.

IN specie de irregularitate ex defectu membri per ea quæ vniuersè dicta sunt proxime, ista statui possunt. Cum humanum corpus distinguatur in caput, thoracem, & artus: ex parte capitis posse irregularitatem contrahi. ratione capillorum decidantium, si infamiam adferant incontinenter expletæ libidinis, aut nimiam deformitatem gignant, ex qua horror aliquis sequatur.

Secundo, ratione oculorum: primo. cū quis caret vtroque oculo, vel vtriusque vsu, seu cum quis cæcus est, ex 77. Canonem Apostolorum, & ex cap. Hinc etenim, distinct. 49. Nam vsus oculorum necessarius est ad celebrationem Missæ. Quod impedimentum maximum quidem est; non tamen tantum, quin Papa aliquando in eo dispensare possit, etiam ad Sacerdotium, & ad Episcopatum propter eximiam sanctitatem, & doctrinam eius quæ eo laborat, Ecclesiæque vtilitatem, vt confirmant exempla Didymi Alexandrini, & aliorum de quibus Maiolus lib. 1. cap. 20. Deinde cum quis altero oculo caret vt post Archidiaconum per cap. Si Evangelica distinct. 55. d. hinc iudicium D. Anton. 3. par. tit. 28. cap. 5. & Rosellus verbo *Vitiatus corpore* nu. 3. ob deformitatem scilicet quæ sequitur carentiam talis membri eminentis.

Aduerte vero non esse in hac re idem iudicium de eo qui caret vsu oculi, ac de eo qui caret oculo: ita vt possimus concedere cum Nauar. in Enchir. cap. 17. num. 199. illum qui solummodo caret vsu oculi dextri, non item ipso oculo, & sufficienter videt oculo sinistro, non esse irregularem: nec item illum qui solummodo caret vsu oculi sinistri (quem vocant oculum Canonis, eo quod maxime seruiat ad legendum Canonem in Missa) si tantum valeat oculo dextro, vt sine nimia & indecora faciei conuersione ad populum, possit commode legere Canonem in Missa. Ratio est: quia in cita-

to cap. Si Evangelica, sermo est de oculi carentia in eo cui erutus est. Id quod non est interpretatione extendendum ad carentiam vsus: quæ est sine scandalosa deformitate. Nam vt habet regula 15. iuris in 6. Odi restringi & fauores conuenit ampliari.

Tertio, ratione aurium vel auricularium, irregularitas contrahitur cum quis vtraque aure surdus est, per supracit. 77. Canonem Apostolorum. Vbi aduerte, quia is defectus eueniens post ordinationem, prouat quidem exercitio Ordinum in quo necessarius est auditus, non autem in quo necessarius non est: Sacerdotem factum surdum, non posse quidem audire confessiones; posse tamen Missam submissè celebrare. Dico, submissè, quia non videtur admitendus ad celebrandam Missam solemnem in Ecclesia: quia potest facilerisum excitare, faciendo aliquid extra tempus. Cum vero surdaster est, seu cum vel difficile audit, vel altera tantum aure surdus est, nullo iure, inquit Maiolus lib. 1. cap. 25. prohibetur promoueri. Præterea cum quis caret vtraque, vel altera auricula, irregularis censendus est ob nimiam deformitatem apparentem. Atque si auriculam perdidit sua culpa, vt dimicans in duello, vel per sententiam Iudicis, vel quia ex ira, & indignatione illam sibi abscedit, nullo modo esset dispensandum cum eo ad Ordinum susceptionem, vel susceptorum exercitium, vt in eodem loco Maiolus confirmat argumento cap. Marium, distinct. 33. & cap. Qui partem, distinct. 55. Sin absque sua culpa perdidit, potest cum eo dispensari, maxime ad exercitium susceptorum Ordinum.

Quarto ratione nasi irregularitas incurritur, cum quis caret naso: ob maximam nimirum deformitatem, quæ sequitur ex defectu eius partis à qua maxime pendet faciei venustas. Efficitur enim quis ineptus ad susceptionem Ordinis & ad exercitium suscepti; non modo propter impedimentum actus, sed etiam propter impedimentum claritatis personæ: siue propter aliquam notabilem maculam, per quæ obscuratur claritas personæ: qualis est abscissio nasi, vt D. Thomas expressit in 4. distinct. 25. in fine secunda questionis.

Quinto, ratione labiorum, irregularitas incurritur, cum alicui abscissa labia, aut aliquo morbo penitus corrosum: quia in eo potest esse magna deformitas, quæ horrore sit: tum quia non posset absque periculo effusionis, sanguinem Christi sumere; ita ut par sit ratio in eo atque in plerisque aliis de quibus antea dictum est, vt bene ait Maiolus lib. 1. cap. 25.

Sexto, ratione dentium, multi quorum meminit Maiolus ibidem cap. 24. argumento cap. Qui partem, distinct. 55. volunt irregularitatem incurri, cū quis per in dignationem, aut dando operam rei illicitæ sibi dentem euulserit, an euelli fecerit: si eo modo, per indignationem inquam, factam esse notorium sit. Sed contrarium non caret probabilitate quia defectus dentium nec impedit actus Ordinum, nec notabilem deformitatem inducit. Vnde carere dentibus etiam omnibus ex se non inducere irregularitatem communis sententia est; quam idem author initio eiusdem cap. admittit. Deinde in memorato cap. Qui partem, sermo est de eo qui sibi absciderat partem digiti: vnde interpretatio illius facta cum extensione ad eum, qui sibi dentem eruit, latior est in materia odiosa; quia defectus digiti inter manifestos & dentium, inter occultos ponitur: quod fit vt ex hoc non sumatur perinde ac ex illo deformitatis ratio.

Septimo, ratione linguæ irregularitas incurritur, cum quis omnino mutus est, siue quia non habet linguam, siue quia non habet illius vsuum, per 77. Canonem Apostolorum. Similiter cum quis tam grandem patitur linguæ nodum, vt vix verbum integrum efformare possit, iuxta D. Thomam 3. par. quest. 81. sub finem: Et ratio est, quod talis quoque defectus reddat impossibilem saltem moraliter, Ordinis executionem.

Postremo ratione totius faciei incurritur irregularitas. Nam etsi Dominus noster Ioan. 7. præcipiat ne secundum faciem iudicemus: tamen cum quis habet faciem maculis, aut citricibus sic deturpatam, est ve vultu ad eo foetido, aut vergente ad monstruositatem, vt aspicientibus, risum aut horrorem facile mouere possit, irregularis esse censendus est: quia vt habet D. Thomas in 4. distinct. 25. sub finem se-

cunde quæstionis: promotioni ad Ordines requiritur, non quidem de necessitate sacramenti, sed tamen de præcepto, personæ claritas, quæ per faciem deturbatam maxime obscuratur.

52.

Ex parte autem thoracis irregularitas incurri potest. Tum ratione dorsi, cum quis est gibbosus, prout expresserunt D. Anton. par. 3. tit. 28. ca. 5. & Rosella verbo, *Vitiatus corpore*, n. 2. Tum ratione pectoris, cum quis illud habeat turgidum, ut is qui regibber vocatur: Tum ratione ventris, ut cum quis ex crapula, vel otiositate est ventre præurgido, & præpingui: quod virumque Maiolus expressit illud in cit. cap. 19. & hoc in præced. cap. 17. Temperanda autem sunt hac conditione, si adsit notabilis deformitas, aut impedimentum tractandi sine periculo sanctam Eucharistiam.

Tum demum ratione genitalium, tam in illo qui iis caret, quam in eo qui illius abundat. Cum vero possit carere dupliciter, vel sua culpa: ut si nulla ægritudine compellente seipsum abscederit, aut abscondi fecerit: vel sine sua culpa, ut si à natura mutilus sit, vel à domino abscessus, vel ob ægritudinem seipse abscondi fecerit, aut cum esset peritus in ea re, aliisque deesset, qui posset, semet urgente ægritudine abscederit: ex priorè carentia incurrit irregularitatem per cap. Qui in aliquo, distinct. 51. & cap. Si quis 1. & 3. distinct. 55. non item ex posteriore, per 21. Canon. Apostolorum, & citatum cap. Si quis 1. & 3. & cap. Qui partem, eadem distinct. Neque excusari ab istiusmodi irregularitate cum qui conservandæ castitatis gratia seipsum abscederit, argumento est: quod per memoratum cap. Si quis 1. ea generaliter imponatur abscondenti sibi virilia, eo quod sit homicida. Hæc enim ratio perinde in eo, ac in aliis locum habet. Neque ipse excusatur timore amittendæ castitatis: quia per cap. Maritum, distinct. 33. irregularis est etiam is, qui timore iusto quodcumque membrum sibi abscederit.

Ex abundantia autem genitalium irregularitas nascitur in hermaphroditis, qui utroque sexu præditi sunt. Si enim corpore vitiati, ne quidem ordinati ministrare debent, argumento cap. Illiteratos distinct. 36. & cap. Hinc etiam, distinct. 49. nec debet hermaphroditus patiens vitium corporis propter quod nec ad testimonium ferendum simpliciter admittitur, ex cap. Si testes 4. quæst. 5. §. Hermaphroditus iuncta glossa ibidem. Atque istud quod de hermaphroditis dicitur, dubium non est esse dicendum de aliis naturæ monstris. Et confirmatur: quia si omnia deformitas corporis, quantumvis sit absque monstruositate, sufficiat ad quem impediendum ne possit promoueri: multo magis sufficiet monstruositas: cum monstrua ordinarie adeo deformia sint, ut horrore sint inspicientibus.

53.

Ex parte denique artuum irregularitas incurri potest ratione brachiorum, manuum, & illorum digitorum, qui sunt necessarii ad exercendum actum aliquem Ordinis. Si quis enim illis caret, vel illa habeat quidem integra, sed ad utendum inefficacia, promoueri nequit: ex cap. Qui in aliquo, distinct. 51. & ex cap. 2. De Clerico ægrotante. Quamquam talis proprie loquendo, non est dicendus irregularis, cum impedimentum habeat de iure naturali ob impossibilitatem executionis. Exemplo igitur esse poterit is cui brachia, vel manus aut digiti ex diminutione adferunt deformitatem, vel periculum in Eucharistiæ contrectatione, iuxta cap. 1. De corpore vitiatis. Ad quod genus Maiolus lib. 1. cap. 14. num. 8. & lib. 2. & 24. in fine, reuocat eum, qui manibus est ita tremulis, ut defectus eius scandalo sit populo, vel antea dictum periculum adferat.

Hæc obseruandum est primo, irregularem esse eum, cui vel solus unguis deficit, defectus illius notabilem deformitatem habeat, vel faciat ne sacra hostia recte frangi possit, ex cap. ultimo, De corpore vitiatis. Id quod vsuuenit præfertim, cum defectus est in pollice. Secundo, quod attinet ad eos digitos, qui non sunt necessarii ad perficiendum actum Ordinis: si quis sua culpa, ut ex indignatione, sibi eorum aliquem siue in totum, siue etiam, quoad partem abscederit, aut abscondi fecerit, vel aliter sua culpa perdidit: irregularitatem esse ob deformitatem: aut etiam si deformitas desit, ob infamiam, quando notorium est ipsum sua culpa patitur defectum. Quæ doctrina est Innocentii ad

cap. Significauit, De corpore vitiatis: cui tunc cap. Qui in aliquo distinct. 51. & cap. Qui partem, distinct. 55. Si quis autem non sua culpa, sed calu, vel ob ægritudinem, aut inmicorum malitiam perdidit aliquem talem digitum, excusari ipsum ab irregularitate, per cit. cap. Qui partem, etiam si perdidit in totum, iuxta cap. Lator, eadem distinct. 55. In quo licet expressa mentio sit de digito manus sinistræ: tamen glossa ibidem pariratione intelligendum vult de digito manus dextræ, dummodo absit magna deformitas. Tertio, illum qui habet indicem, & medium digitum coniunctos sub vno communi ungue irregularem esse: ut Maiolus, in cit. cap. 14. nu. 14. notat ob deformitatem, & difficultatem tractandi Eucharistiam. Dicitur est sub vno communi ungue, quia in eo qui haberet coniunctos sub distinctis unguibus, multo minus impedimentum esset, & periculum contrectandæ Eucharistiæ: adeo ut posset ad altaris ministerium admitti, prout D. Anton. 3. par. tit. 28. cap. 5. attingit, & memoratus author statuit.

Ratione aliorum artuum incurritur irregularitas, primo, si quis ita claudicat ut sine scipione ad altare ire nequeat, ut habet glossa ad cap. Si quis in infirmitate, distinct. 55. quod consuetudine receptum esse, notat D. Anton. loco cit. & confirmat per cap. Disciplina, distinct. 45. & cap. Nullus Episcopus, De consecr. distinct. prima. Cuius verba sunt, Nullus Episcopus, aut Presbyter: seu Diaconus ad Missarum solemniam celebranda præsumat cum baculo introire. Vnde glossa ad verbum, *Cum baculo*, infert, quod non debeat promoueri in Presbyterum, is quis sine baculo non potest sustentare se in altari. Intelligendum est autem, etiam si quis defectum eum patitur sine sua culpa, quandoquidem respectu quoque illius incommoda locum habent. Quamuis autem alios claudos consuetudo ab irregularitate immunes esse ostendat, prout idem D. Anton. tangit: nihilominus tamen ratione scandali vix videntur in eorum numero censendi illi, quorum claudicatio est valde ridicula, vel cum ea neruorum contractione, quæ non patitur ipsos genua tantillum flectere.

Secundo, incurritur irregularitas: si quis culpa sua claudus efficiatur: generaliter enim ex Tabien. verbo *Corpore vitiatus, circa principium*, per cap. Pœnitentes, & cap. Qui partem, distinct. 55. irregularis est quicumque sua culpa in aliquo membro vitiatus est: saltem cum infamia.

Tertio incurritur irregularitas, si quis est crure penitus abscesso aut ita contracto, ut pede ligneo sit ei opus. Cui, ut Maiolus libro 1. cap. 18. ait, dispensatio vix concedenda est. Quam tamen regularibus concedere, permissum est Episcopo, ut ex Hostiensis habent in verbo, *Corpore vitiatus, Sylu. in fine*, Tabiena circa principium, & Rosella verbo, *Vitiatus corpore*, num. 2. circa medium. Addens id quoque posse Prælatos eorum, si iam professi ac promoti fuerint, quando superuenit eis necessitas utendi pede ligneo.

De irregularitate ex morbo corporali, tam vniuersæ, quam specialiter.

SECTIO III.

DE morbo autem corporali, hoc vsuum in genere obseruandum est, quod Nauar. attingit in *Enchir. cap. 27. num. 202.* Omnem, & solum eum irregularitatem inducere, qui siue sit in toto corpore, siue in aliqua eius parte, talis est ut inducat in eptitudinem, aut inhabilitatem ad vsuum Ordinum, vel faciat ut Ordo non sine scandalo & horrore populi exerceatur. Huiusmodi sunt: primo, lepra, qua qui laborat, per cap. De rectoribus, cap. Tua nos, De Clerico ægrotante, remouetur ab exercitio ordinum, & consequenter ab eorundem susceptione repellitur. Ingenerat enim is morbus quemdam horrorem: & cum per contagionem alii facile eo inficiantur, reddit eos sum infirmum, ut non possit sine populi horrore, & scandalo in exercitio Ordinum versari, etiam si morbus non sit adhuc grauis quia facile crescit difficillimeque curatur. Quamquam, ut Tabiena monet, verbo *Corpore vitiatus num. 4.* post D. Thomam in 4. distinct. 9. art. 4. in fine, potest leprosus iam promotus (quod idem pariratione sentiendum est, de aliis infirmis, quos ob populi scandalum à receptione, & exercitio Ordinum arceri

dicitur

dicitur deinceps) susceptum Ordinem exercere in occulto, aut inter alios leprosus: nisi forte manus, aut labra haberet corrupta: aut tam grandis esset lepra ut sine periculo ministerium explere non posset. Promoueri autem non potest, ne quidem ad ministrandum in occulto, aut inter alios leprosus, ut notat Maiolus lib. 2. cap. 18.

Vbi addit ex eodem D. Thoma, idem ac de lepra in hac re iudicium esse de scabie quae liberum usum manuum valde impedit, ita ut sacramenti consecratio non sit tuta, qualis est ea scabies, quam medici psoram dicunt, ex atra bile sicut lepra originem trahens. Id ipsum de lue Venerea: prout ad acres dolores habet adiuncta vlcera, per totum corpus diffusa, idem auctor in sequenti cap. 19. merito statuit propter magnam similitudinem, qua talis morbus habet cum ipsa lepra: in eo, quod incurabilis sit, & contagione inficiat, scandaloque & horrore sit, etiam magis, quam lepra, hoc nomine, quod turpitudinem sicut libidinis vnde causatur, praeseferat in conspectu hominum. Ideoq; illam etiam irregularitatem inducit, quam incurrit Sacerdotes fornicarij, cum actus criminis ipsorum manifestus, ostensusque est, ut habet textus expressus in cap. Sacerdotes, distinct. 50. Adeo vt, ex eodem auctore, quantumvis ei morbo desissent externa illa vlcera, sed ad esset claudicatio, vel vocis debilitatio ob internam faucium, vel narium corrosionem, vel capillorum defluxio, vel aliquid simile inde protuberans, vnde vulgus scandalum pareretur, etiam si aeger de suo crimine poenitentiam egisset, ipse nec posset promoueri, nec iam promotus Ordinem suscipere.

Secundus morbus irregularitatem specialiter inducens ex eodem Maiolo in sequenti cap. 20. est: tum phthisis: praesertim cum ex medicorum aetate, periculum est ne habitus aut foveore phthisici inficiantur alij, aut tussis reddat non tantam Eucharistiae sumptionem: Tum etiam pellis, imo & pellis suspicio, donec ea purgetur, propter ingens periculum contagionis quod est in illa.

Tertius morbus, ex eodem in cap. 21. est podagra, & chiagra: illa quidem, quatenus ob eam non potest quis stans altari commode deservire: vt censendus est, iuxta glossam ad cap. Si quis in infirmitate, distinct. 55. & Panor. mit. ad cap. 2. De Clerico aegrotante num. 3. qui sine baculo nequit ad altare ascendere. Haec vero quatenus vsum manus ita impedit, vel deformem efficit, vt inde timeri possit scandalum propter deformitatem membri, aut sacramenti tractationem non securam, ob illius debilitatem: quibus de causis arceat quis a celebratione Missae, iuxta cap. Presbyterum De Clerico aegrotante.

Quartus morbus ex eodem Maiolo in cap. 22. est febris, quae adeo vexat hominem, vt in eo sensuum officia non sint libera: grande enim periculum esset sacris ministris se in tali agitatione ingerere. Quamquam si febris non esset continua, sed intercalaris: quo tempore ea vacat, & liberum corpori vsum permittit, promoueri quis posset, aut promotus celebrare, si coadiutorem secum habeat, qui si febris inualuerit, possit succurrere, aut si opus sit, sacra ministrare, la perficere, argumento cap. Illud, & cap. Nichil, 7. quae st.

Quintus apud eundem in cap. 23. est dolor capitis continuus, aut quasi continuus, quo quis angitur tam grauiter, vt non habeat liberum naturae vsum ad exercenda Clericalia officia. Ob qualem dolorem Episcopo datur coadiutor in cap. Scripsit, & in cap. Qualiter, ead. quae st. r. vnde intelligitur, quod posito eo impedimento, talis non fuerit in Episcopum promouendus.

Sextus ex cap. 24. est paralysis: qua membra corporis ita dissoluantur vt suo vsu desituantur. Nam ea laboranti datur quoque coadiutor, iuxta cap. vltimum De Clerico aegrotante. Item etiam, ob similem effectum dici potest de apoplexia, qua membra ita corripuntur, vt ad agendum inutilia reddantur.

Pro septimo, idem Maiolus in cap. 25. ponit defectum abstinentiorum illorum qui sic a vino abhorrent, vt illud nec bibant, nec bibere possint. Quales glossa ad cap. Ipsi Apofoli. 2. quae st. 7. ordinari non posse probat ex eo, quod Missam celebrare non possint, cum in ea omitti nequeat

consecratio, sumptibusque calicis, De consecrat. distinct. 2. cap. Obtemperamus. Maximum autem periculum est, ne si talis abstinentis calicem consecraret, illum abhorrente natura, non possit sumere, saltem sine periculo aegritudinis, vel sumptum euomendi: Quare ipse potendus est in numero eorum qui inhabiles censentur ad Ordines.

P. ultimo locum in cap. vltimo ponit languorem stomachi adferentem notabile periculum euomendi factam Eucharistiam. Quod periculum, ab eius perceptione arceat, patet ex cap. Si quis per ebrietatem, De consecratione distinct. 2. Vbi Eucharistiam euomenti, etiam per infirmitatem, poenitentia imponitur. Adde ex tali quoque periculo nasci horrorem, ac scandalum populi.

Adverte obiter non referre, quod de omnibus propositis morbis non habeatur specialis mentio in iure canonico: quia sufficit illos eam affinitatem habere cum iis, de quibus est specialis mentio, vt utriusque eadem plane certatur ratio, & inodus impediendi Ordinum vsum, adeo vt merito censentur eodem iure comprehendi. Id enim est fundamentum generalis documenti, quod initio huius sectionis attulimus ex Nauar. Qui in eodem num. 202. monet solum Papam in hac specie irregularitatis dispensare.

Adverte item circa irregularitatem ex defectu corporis: eo ipso quod ob illum quis censetur irregularis, tanquam ad sacerdotium ineptus, ipsum ad inferiores Ordines promoueri non posse, imo nec ad Clericatum, iuxta cap. Illiteratos, distinct. 36. Iam tamen promotum, ob superuenientem defectum non prohiberi exercere actus inferiorum Ordinum, imo & sacerdotij, ad quos iure natura aptus fuerit: neque enim Sacerdos qui amissam partem pollicis, nec potest hostiam frangere, prohibetur Epistolam ad Evangelium canere, vel confessiones audire, sicut prohibetur Missam celebrare. Vide Nauar. in Enchir. cap. 27. num. 200. & Couar. ad Clement. Si furiosus, 1. par. in initio, num. 5. Cum hocque in sequenti num. 7. (vbi communem sententiam esse ait) adde in irregularitate quae incurritur ex corporis vitio, solum Papam dispensare, etsi de tali vitio cum dubitatur, an sufficiat ad irregularitatem, sit Episcopi determinare: prout idem auctores notant ex Innocent. ad cap. 1. De corpore vitiat, & iam in praecedentibus annotauimus.

CAPVT VI.

De tertia, & quarta specie irregularitatis ex defectu aetatis, & ex defectu libertatis.

SVMMARIVM.

- 60 Defectus aetatis quatenus irregularitatem inducat.
61 Ordinari ante legitimam aetatem sunt suspensi: & quatenus talem suspensionis violatione, irregularitatem incurrant.
62 Solum Papa dispensare potest, vt quis ante legitimam aetatem ordinetur, aut Ordinem exerceat.
63 De irregularitate mancipiorum, quid sit tenendum.
64 De irregularitate curialium.
65 De irregularitate eorum, qui sunt aliis ad rationia obligati.

Defectum aetatis dum durat, facere hominem irregularem communis sententia est: quae, vt Nauar. cap. 27. num. 202. notat, deducitur ex cap. vltimo, De temporibus ordinationum in 6. Adde potest ex cap. In veteri, distinct. 77. & ex cap. Pueri, 1. q. 1. & ex cap. Vel non est, De temporibus ordinationum. Ac iure quidem antiquo fuerunt singulis Ordinibus propriae aetates praescriptae, sed in Clement. vltima, De aetate & qualitate, immutatum est his verbis, Generalem Ecclesiae obseruantiam volentes antiquis iuribus in hac parte praeferi: decernimus vt, non alio obstante impedimento Canonico, possit quis libere in decimo octavo ad Subdiaconatus: in 20. ad Diaconatus, & in 25. aetatis suae anno ad Presbyteratus Ordines promoueri. Vbi videnda est glossa. Nuper vero Concilium Tridentinum in sess. 23. cap. 12. De reform. ad Subdiaconatus Ordinem ante